

Toelichting bij de Verordening Burgerinitiatief Hillegom

Artikel 1

Alleen concrete voorstellen kunnen als burgerinitiatiefvoorstel worden ingediend. Het noemen van een onderwerp is dus niet voldoende. Dit sluit het beste aan bij de Hillegomse praktijk, waarin ook een raadslid dat een onderwerp op de agenda wil plaatsen een voorstel moet formuleren. Daarmee wordt duidelijk welke beslissing er van de raad verwacht wordt.

Artikel 2

Uit dit artikel volgt dat de gemeenteraad een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van een raadsvergadering moet plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door een initiatiefgerechtigde. De gemeenteraad moet zich in dat geval uitspreken over het burgerinitiatiefvoorstel.

Van een geldig verzoek is sprake als:

_ het verzoek door ten minste een bepaald aantal initiatiefgerechtigden wordt ondersteund. In artikel 3 (zie hierna)

wordt nader omschreven wanneer een persoon initiatiefgerechtigd is;

_ het onderwerp van het burgerinitiatiefvoorstel niet in artikel 4 is uitgezonderd;

_ aan de in artikel 5 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan.

Over het vereiste dat het verzoek door ten minste een bepaald aantal initiatiefgerechtigden wordt ondersteund, kan het volgende worden opgemerkt.

Het burgerinitiatief biedt burgers de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de agenda van de gemeenteraad. Het is daarom een inbreuk op het uitgangspunt dat de raad zijn eigen agenda vaststelt. Dit is alleen gerechtvaardigd als het burgerinitiatiefvoorstel ook daadwerkelijk door een bepaald gedeelte van de bevolking wordt gedragen. De hoogte van de drempel moet van dien aard zijn dat hij – zonder verhinderend te zijn – toch een zekere garantie biedt dat het desbetreffende verzoek gedragen wordt door een gedeelte van de bevolking. Gekozen is voor een aantal van 50 initiatiefgerechtigden die het verzoek moeten ondersteunen. De verzoeker zelf telt bij het aantal ondersteuners mee.

Artikel 3

Het ligt voor de hand het initiatiefrecht toe te kennen aan kiesgerechtigden voor de gemeenteraads-verkiezingen van Hillegom, vanuit de gedachte dat het burgerinitiatief een instrument is om burgers bij de besluitvorming van de raad te betrekken en die te beïnvloeden. Wie kiesgerechtigd is, is vastgelegd in artikel B 3 van de Kieswet. De categorie initiatiefgerechtigden is uitgebreid door de leeftijd ten opzichte van de kiesgerechtigde leeftijd te verlagen naar zestien jaar.

De jongeren kunnen op deze wijze betrokken worden bij de gemeentelijke politiek.

Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, lijkt het moment van indiening van het verzoek aangewezen. Het verzoek vindt immers formeel

op dit moment plaats. Om te kunnen onderzoeken of op dat moment wordt voldaan aan de vereisten, zijn verschillende gegevens nodig. Welke dat zijn wordt geregeld in artikel 5.

Artikel 4

De eisen die dit artikel stelt aan de inhoud van een burgerinitiatiefvoorstel vloeien vooral voort uit doelmatigheidsoverwegingen. Het is bijvoorbeeld weinig efficiënt om de raad te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover de raad uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid heeft (artikel 4, sub a). Een ander argument voor deze uitzondering is, dat de afstand tussen burger en bestuur alleen maar vergroot wordt als de burger na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat de raad niets met het burgerinitiatiefvoorstel kan doen, omdat hij er niet over gaat.

Een vraag over gemeentelijk beleid kan ook geen onderwerp van een burgerinitiatief zijn (artikel 4, sub b). Voor dit soort vragen staan de burger andere wegen open, zoals een gesprek met een wethouder.

Ook moet voorkomen worden dat het burgerinitiatief andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop is bepaald dat het burgerinitiatiefvoorstel geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het gemeentebestuur kan inhouden (artikel 4 sub c en d). Hiervoor staan voor de burger andere wegen open.

Tenslotte is het evenmin de bedoeling dat zaken die recent nog in de raad aan de orde zijn geweest opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een burgerinitiatief (artikel 4, sub e). Dit zou de besluitvorming in de raad te zeer kunnen frustreren. Gekozen is voor een periode van 1 jaar omdat dit enerzijds voorkomt dat zaken die net door de raad zijn vastgesteld opnieuw onderwerp van beraadslaging worden maar anderzijds niet zo lang is dat vele onderwerpen worden uitgesloten van het recht van burgerinitiatief.

In de verordening is tevens opgenomen dat het burgerinitiatiefvoorstel geen voorstel mag inhouden dat in strijd is met een wettelijk voorschrift. De uitsluiting van met de wet strijdige voorstellen is zinvol omdat het een verspilling van tijd en moeite is een dergelijk onhaalbaar voorstel op de raadsagenda te plaatsen.

Artikel 5

Omdat de burgemeester de voorzitter van de raad is, ligt het voor de hand om het burgerinitiatiefvoorstel bij hem te laten indienen.

Aan het verzoek wordt een aantal minimumvereisten gesteld.

Er is uit praktische overwegingen zoals uniformiteit, overzichtelijkheid en duidelijkheid voor gekozen indiening van een burgerinitiatiefvoorstel plaats te laten vinden door middel van een standaardformulier voor burgerinitiatieven. Op dit formulier moet de verzoeker naast het voorstel plus toelichting, in ieder geval zijn personalia aangeven en, als hij een plaatsvervanger aanwijst, die van zijn plaatsvervanger. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen moeten uiteraard vermeld worden.

Om fraude met namen te voorkomen wordt gevraagd naar adressen en geboortedata. Met name dat laatste gegeven kan niet aan openbare bronnen als telefoonboeken worden ontleend. Op grond van deze gegevens kan de gemeente onderzoeken of het verzoek de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft. Burgers kunnen de formulieren ophalen bij het gemeentehuis dan wel downloaden van de website van de gemeente Hillegom, www.hillegom.nl.

Artikel 6

De burger moet erop kunnen vertrouwen dat de raad zijn voorstel spoedig toetst aan de vereisten en een besluit neemt over de behandeling. Hierin voorziet het eerste lid. Het gaat erom een termijn te kiezen die niet te lang is, maar ook niet zo kort dat ze onvoldoende is om het voorstel te kunnen controleren.

Verzoeken die onderwerpen behelzen waarbij de raad niet het bevoegde orgaan is, zendt de raad door naar het wel bevoegde orgaan. Als dat het college van burgemeester en wethouders of de burgemeester is, merken deze het verzoek aan als een aanvraag in de zin van hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De indiener van het verzoek wordt zo spoedig mogelijk in kennis gesteld van de doorzending, zodat hij weet wie voor de verdere afhandeling zorgdraagt.

Als de raad wel bevoegd is en besluit het onderwerp te agenderen, geldt de procedure die vermeld staat in lid 3 tot en met 6.

Het vierde tot en met zesde lid creëren vooral waarborgen voor transparantie bij de afhandeling van een burgerinitiatiefvoorstel door de raadscommissie en de raad. Op grond van het zesde lid wordt de verzoeker altijd schriftelijk meegedeeld wat er met het ingediende voorstel gebeurt. Dat kan dus een mededeling dat het verzoek wordt afgewezen of een inhoudelijk besluit zijn. Wordt het verzoek tot plaatsing van het burgerinitiatiefvoorstel op de agenda, door de raad afgewezen, dan is er sprake van een besluit in de zin van de Awb waartegen bezwaar en beroep op de rechter openstaan. Besluit de raad het burgerinitiatiefvoorstel te agenderen, dan is er sprake van een voorbereidingsbeslissing die niet vatbaar is voor bezwaar of beroep (artikel 6:3 Awb). Afhankelijk van de inhoud van de beslissing op het initiatiefvoorstel zelf, kan er sprake zijn van een besluit in de zin van de Awb dat vatbaar is voor bezwaar en beroep.

Bijvoorbeeld

_ Als de raad naar aanleiding van een burgerinitiatiefvoorstel besluit een subsidie toe te kennen voor een bepaald project, dan is dat besluit vatbaar voor bezwaar en beroep.

_ Als de raad naar aanleiding van een burgerinitiatiefvoorstel besluit om een verordening op bepaalde punten aan te passen, dan is dat besluit niet vatbaar voor beroep bij de rechtbank (artikel 8:2 Awb).

Artikel 7

De burgemeester brengt elk jaar verslag uit over de werking van het burgerinitiatief. Hierbij kan gedacht worden aan getalsmatige gegevens (aantal ingediende, aantal toegewezen en aantal afgewezen burgerinitiatiefvoorstellen), een beknopt

overzicht van de inhoud van de burgerinitiatiefvoorstellen, de besluiten van de raad op de burgerinitiatiefvoorstellen en de motivatie op grond waarvan de raad tot deze besluiten is gekomen.

Het verslag wordt opgenomen in het Burgerjaarverslag.

Artikel 8 en 9

Deze artikelen spreken voor zich.

Verzoek burgerinitiatiefvoorstel

Ondergetekende verzoekt hierbij het volgende voorstel op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen:

Toelichting op voorstel:

Naam:

Eerste voornaam en verdere voorletters:

Geboortedatum:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Handtekening:

Plaatsvervanger:

Naam:

Eerste voornaam en verdere voorletters:

Geboortedatum:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Handtekening:

Bij het verzoek is een lijst gevoegd met de namen, adressen, geboortedata en handtekeningen van initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.

Toelichting bij het formulier:

Verzoek burgerinitiatiefvoorstel

Wie mag een verzoek tot een burgerinitiatief doen?

_ Iedereen die mag stemmen voor de verkiezing van de gemeenteraad van Hillegom;

_ Jongeren van zestien en zeventien jaar die alleen vanwege hun leeftijd nog niet mogen stemmen voor de verkiezing van de gemeenteraad van Hillegom.

Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigheid is voldaan, is de situatie op de dag van indiening van het verzoek bepalend.

Het burgerinitiatiefvoorstel mag niet inhouden:

1. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad;
2. een vraag over het gemeentelijk beleid;
3. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht over een gedraging van het gemeentebestuur;

4. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur;
5. een onderwerp waarover minder dan 1 jaar voor indiening van het burgerinitiatiefvoorstel door de gemeenteraad een besluit is genomen;
6. een voorstel dat in strijd is met een wettelijk voorschrift.

Gelegenheid voor mondelinge toelichting

U krijgt de gelegenheid een mondelinge toelichting te geven, op het moment dat het voorstel in de raadscommissie en de raad wordt behandeld. U mag hiervoor een plaatsvervanger aanwijzen. De gegevens van deze plaatsvervanger moeten in het 'Verzoek burgerinitiatiefvoorstel' worden vermeld.

Minimaal 50 ondersteuners

Het burgerinitiatiefvoorstel moet door tenminste 50 initiatiefgerechtigden ondersteund worden.

Hiervoor maakt u gebruik van het formulier 'Verklaring tot ondersteuning van het burgerinitiatiefvoorstel'. Op dit formulier moet ook het burgerinitiatiefvoorstel staan. Let op: dit moet in dezelfde bewoordingen als op het formulier 'Verzoek burgerinitiatiefvoorstel'.

U mag zelf ook als ondersteuner uw handtekening op het formulier 'Verklaring tot ondersteuning van het burgerinitiatiefvoorstel' zetten.

Verklaring tot ondersteuning van het burgerinitiatiefvoorstel

Ondergetekenden ondersteunen het verzoek tot plaatsing van het volgende voorstel op de agenda van de gemeenteraad:

Toelichting bij het formulier:

Verklaring tot ondersteuning van het burgerinitiatiefvoorstel

Het voorstel moet vermeld worden

Bovenaan op elk vel van de 'Verklaring tot ondersteuning van het burgerinitiatief' moet het burgerinitiatiefvoorstel staan dat wordt ondersteund. Dit moet in dezelfde bewoordingen gebeuren als op het 'Verzoek burgerinitiatiefvoorstel'.

Wie mogen een burgerinitiatief ondersteunen?

- _ Iedereen die mag stemmen voor de verkiezing van de gemeenteraad van Hillegom;
- _ Jongeren van zestien en zeventien jaar die alleen vanwege hun leeftijd nog niet mogen stemmen voor de verkiezing van de gemeenteraad van Hillegom.

Voor de beoordeling of aan deze vereisten is voldaan, is de situatie op de dag van indiening van het verzoek bepalend.

Naam, eerste voornaam en voorletters

Adres, postcode en plaats

Geboortedatum

(dd-mm-jj)
Handtekening